

Jaciment paleontològic Masia de Cànoves

Sant Julià de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Cànoves
Emplaçament: Pel Puig-oriol i l'àrea nord-est de Cànoves.
Alçada: 723

Coordenades:

Latitud: 41.91169
Longitud: 2.33447
UTM Est (X): 444806
UTM Nord (Y): 4640185

Classificació

Número de fitxa: 08220 - 128
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Jaciment paleontològic
Estil / època: Cenozoic
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Número inventari: Sí, CC.AA.: 20959.
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Jaciment paleontològic de Casa Nova de Puigsec](#)

Autoria de la fitxa: Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dv., 10/05/2013 - 02:00

Descripció

La primera referència del jaciment correspon al Dr. Jaume Almera i Comas, l'any 1906. Aquest geòleg i paleontòleg, fundador del Museu Geològic del Seminari de Barcelona, a la seva obra "Descripción geológica y génesis de la Plana de Vich", grafia sis punts d'afloraments paleontològics situats entre la masia de Cànoves i el santuari de Puig-l'agulla, que denomina com a aflorament de Serra de Cànoves a Puig-l'agulla. Segons el mateix autor, va realitzar troballes de restes òssies de sireni *Halitherium* (anomenat actualment *Prototherium*), i cita una minuciosa associació faunística d'invertebrats marins, corresponents a celenterats, equínids, decàpodes, lamel·libranquis, gasteròpodes i cefalòpodes. En el decurs dels anys 60 del segle passat, el Dr. Lluís Via Boada, director del Museu Geològic del Seminari de Barcelona, va trobar vèrtebres de sireni *prototherium*. Segons el geòleg Antonio Abad García a la seva tesi doctoral (vegeu bibliografia), va localitzar al jaciment restes òssies de sirenis, i de lamel·libraquis *Vulsella crispata* Fischer, 1877, *Spondylus cisalpinus* Brougniart, 1823, *Lima igualadensis* Vezian, 1856, *Cubitostrea plicata* (Solander in Brander 1766) i *Chlamys infumata* (Lamarck, 1806). Durant una visita de camp realitzada, durant el mes d'abril de l'any 2013, per Albert Vidal, geòleg del Servei d'Arqueologia i Paleontologia (Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya) i per Francesc Farrés Malian, expert en paleontologia de l'Eocè d'Osona, es van localitzar possibles restes òssies de sireni, i de fauna invertebrada com *Velates Schimdeliana* Chem, altres gasteròpodes i pectínids. Segons Albert Vidal, els nivells geològics del jaciment són d'edat Lutecià mitjà - superior i Bartoniana inferior, essent l'inferior lutecià un nivell de gresos nudolosos amb restes vegetals que correspon a la unitat cronoestratigràfica Pegmb (IGC), i el superior bartonià un nivell de margues sorrenques que corresponen a la unitat cronoestratigràfica Pegg.

Observacions:

És recomanable que el Catàleg de Béns d'Interès Històric, Arquitectònic i Paisatgístic del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Julià de Vilatorrada inclogui aquest jaciment paleontològic.

Bibliografia

- ABAD GARCIA, A. (2001). Paleotaxodonta y pteriormorphia del eoceno del margen sur de la depresión central catalana. Tesis doctoral. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geologia, p. 803. - ALMERA, J. (1906). "Descripción geológica y génesis de la Plana de Vich". Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona. Tercera época. Vol V, núm. 20, p.55. - CARRASCO, J.F.; FARRÉS, F. (2001). "Excepcional conservación de fases juveniles de *Coelopleurus coronalis* (Echinoidea) en el Eoceno de Vic (Barcelona)". *Batalleria*, 10, p. 37-48. Barcelona: Museu Geològic del Seminari. - GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1993). Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya (Sant Julià de Vilatorrada). - FARRÉS, F.; ALTIMIRAS, J. (2012). "Insectos eocenos de la comarca de Vic (Barcelona)". *Batalleria*, 17. Nota preliminar, p. 73-79. - FARRÉS, F.; STAID-STAAD, J.L. (2008-2009). "Cipreidos gigantes del Eoceno Catalán". *Batalleria*, 14, p.57-66. - FARRÉS, F.; STAID-STAAD, J.L. (1967): "Moluscos eocenos de la plana de Vic (Barcelona)". *Acta Geológica Hispánica*, vol. 2, núm. 5, p.111-114. - FARRÉS, F.; STAID-STAAD, J.L (1964). "Las correlaciones faciales del Lediense y su fauna de moluscos en la comarca de Vich". *Ausa*, vol. 5, núm. 48-49. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p. 41-78. - FARRÉS, F.; TRAVERIA, A.; MONTORIOL, J. (2004-2005). "Distribución estratigràfica de la flora eocènica en la comarca de Vic (Osona) Barcelona". *Batalleria*, 12, p.75-104. Barcelona: Museu Geològic del Seminari. - FARRÉS MALIAN, F. (1963) "Catálogo de las especies fósiles descubiertas en el Eoceno de la Comarca de Vich. I- Algas, espongiarios, briozoos". *Ausa*, vol. 4, núm. 43. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p. 340-347. - FARRÉS MALIAN, F. (1963). "Catálogo de

las especies fósiles descubiertas en el Eoceno de la Comarca de Vich. II- Briozoos". AUSA, vol. 4, núm. 44. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p. 390-397. - FARRÉS MALIAN, F. (1963). "Catálogo de las especies fósiles descubiertas en el Eoceno de la Comarca de Vich. III- Equínidos". AUSA, vol. 4, núm. 45. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p.434-437. - FARRÉS MALIAN, F. (1961). "Enumeración de las especies halladas en el Eoceno de la Comarca de Vich". AUSA, vol. 4, núm. 36. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p. 44-69. - FARRÉS MALIAN, F. (2002) "Gurb i els fòssils" a Gurb, un poble arrelat a la terra. Gurb: Ajuntament de Gurb, p.443-466. - FARRÉS MALIAN, F. (1962) "Nota sobre un tramo rojo en el Eoceno Marino de Vilatorca (Plana de Vich)". AUSA, vol. 4, núm. 42. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p. 309-315. - PILLERI, G.; BIOSCA, J.; VIA, L. (1989). The Tertiary Sirenia of Catalonia. Ostermundigen (Berna, Suïssa): Brain Anatomy Institute, University of Berne. - REGUANT, S. (1967): El Eoceno marino de Vic (Barcelona): investigaciones estratégicas en el borde meridional de la Depresión del Ebro. Tesis doctoral. Barcelona: Instituto Geológico y Minero de España. - VIA BOADA, L. (1966): "Aportación paleontológica a la síntesis estratigráfica y cronoestratigráfica del Eoceno marino de Cataluña". Actas del 5º Congreso Internacional Estudios Pirenaicos. Zaragoza: CSIC, p.52. - VIA BOADA, L. (1969): "Crustaceos decápodos del eoceno español". Pirineos, 91-94, p.1-480.

